

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

7. května 2024*

„Řízení o předběžné otázce – Přípustnost – Článek 267 SFEU – Pojem ‚soud‘ –
Národní rozhodčí komise pro boj proti dopingu v oblasti sportu – Kritéria –
Nezávislost předkládajícího orgánu – Zásada účinné soudní ochrany – Nepřípustnost žádosti
o rozhodnutí o předběžné otázce“

Ve věci C-115/22,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU
rozhodnutím Unabhängige Schiedskommission Wien (Nezávislá rozhodčí komise, Vídeň,
Rakousko) ze dne 21. prosince 2021, došlým Soudnímu dvoru dne 17. února 2022, v řízení

SO

za účasti:

National Anti-Doping Agentur Austria GmbH (NADA),

Österreichischer Leichtathletikverband (ÖLV),

World Anti-Doping Agency (WADA),

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení: K. Lenaerts, předseda, L. Bay Larsen, místopředseda, A. Prechal, K. Jürimäe,
C. Lycourgos, T. von Danwitz, F. Biltgen, Z. Csehi a O. Spineanu-Matei, předsedové senátů,
J.-C. Bonichot, S. Rodin, J. Passer (zpravodaj), D. Gratsias, M. L. Arastey Sahún a M. Gavalec,
soudci,

generální advokátka: T. Ćapeta,

za soudní kancelář: D. Dittert,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 2. května 2023,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za SO: J. Öhlböck, Rechtsanwalt,

* Jednací jazyk: němčina.

- za Nationale Anti-Doping Agentur Austria GmbH (NADA): A. Sammer, jako zmocněnec, ve spolupráci s: P. Lohberger a A. Schütz, Rechtsanwälte,
- za World Anti-Doping Agency (WADA): D. P. Cooper, solicitor, ve spolupráci s: A.-S. Oberschelp de Meneses, avocate, K. Van Quathem, B. Van Vooren, advocaten, a L. Waty, avocat,
- za belgickou vládu: P. Cottin a J.-C. Halleux, jako zmocněnci,
- za francouzskou vládu: R. Bénard a A.-L. Desjonquères, jako zmocněnci,
- za lotyšskou vládu: E. Bardiņš, J. Davidoviča a K. Pommere, jako zmocněnci,
- za lucemburskou vládu: A. Germeaux a T. Schell, jako zmocněnci,
- za polskou vládu: B. Majczyna, jako zmocněnec,
- za Evropskou komisi: A. Bouchagiar, M. Heller a H. Kranenborg, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 14. září 2023,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 5 odst. 1 písm. a) a c), čl. 6 odst. 3, jakož i článků 9 a 10 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně údajů) (Úř. věst. 2016, L 119, s. 1, a oprava v Úř. věst. 2018, L 127, s. 2, dále jen „GDPR“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci rozhodčího řízení mezi SO, závodní atletkou, a Nationale Anti-Doping Agentur Austria GmbH (NADA) (nezávislá antidopingová agentura), ve věci jejího rozhodnutí zveřejnit sankce uložené SO z důvodu, že porušila vnitrostátní antidopingová pravidla.

Právní rámec

Pravidla IAAF

- 3 International Association of Athletics Federations (Mezinárodní asociace atletických federací, dále jen „IAAF“) přijala IAAF Competition Rules 2014–2015 (soutěžní pravidla IAAF pro roky 2014–2015), jejichž pravidlo 32.2 písm. b) a f), jakož i články 2.2 a 2.6 IAAF Anti-Doping Rules (antidopingová pravidla IAAF) z roku 2017 zakazují „použití nebo pokus o použití zakázané látky nebo zakázané metody“ a „držení zakázané látky nebo zakázané metody“.

Unijní právo

- 4 Článek 5 GDPR stanoví zásady zpracování osobních údajů, zatímco článek 6 tohoto nařízení stanoví podmínky, za kterých je toto zpracování zákonné. Články 9 a 10 uvedeného nařízení obsahují pravidla pro zpracování zvláštních kategorií osobních údajů, jakož i pro zpracování osobních údajů týkajících se odsouzení v trestních věcech a trestných činů.
- 5 Článek 77 tohoto nařízení, nadepsaný „Právo podat stížnost u dozorového úřadu“, v odstavci 1 stanoví:
- „Aniž jsou dotčeny jakékoliv jiné prostředky správní nebo soudní ochrany, má každý subjekt údajů právo podat stížnost u některého dozorového úřadu, zejména v členském státě svého obvyklého bydliště, místa výkonu zaměstnání nebo místa, kde došlo k údajnému porušení, pokud se subjekt údajů domnívá, že zpracováním jeho osobních údajů je porušeno toto nařízení.“
- 6 Článek 78 uvedeného nařízení, nadepsaný „Právo na účinnou soudní ochranu vůči dozorovému úřadu“, v odstavci 1 stanoví:
- „Aniž je dotčena jakákoli jiná správní či mimosoudní ochrana, má každá fyzická nebo právnická osoba právo na účinnou soudní ochranu proti právně závaznému rozhodnutí dozorového úřadu, které se jí týká.“
- 7 Článek 79 téhož nařízení, nadepsaný „Právo na účinnou soudní ochranu vůči správci nebo zpracovateli“, v odstavci 1 stanoví:
- „Aniž je dotčena jakákoli dostupná správní či mimosoudní ochrana, včetně práva na podání stížnosti u dozorového úřadu podle článku 77, má každý subjekt údajů právo na účinnou soudní ochranu, pokud má za to, že jeho práva podle tohoto nařízení byla porušena v důsledku zpracování jeho osobních údajů v rozporu s tímto nařízením.“

Rakouské právo

ADBG

- 8 Ustanovení § 5 Anti-Doping-Bundesgesetz 2021 (spolkový zákon o antidopingu 2021) ze dne 23. prosince 2020 (BGBl. I, 152/2020, dále jen „ADBG“), nadepsaný „Unabhängige Dopingkontrollenrichtung [nezávislý orgán pro provádění dopingových kontrol, Rakousko]“, v odstavci 1 stanoví, že jedním z úkolů tohoto orgánu je mimo jiné předkládat návrhy na prošetření podle § 18 ADBG k Österreichische Anti Doping Rechtskommission (Rakouská antidopingová právní komise, dále jen „ÖADR“), má-li za to, že byl porušen ADBG, a vystupovat jako účastník řízení před ÖADR, jakož i před Unabhängige Schiedskommission (Nezávislá rozhodčí komise, Rakousko) (dále jen „USK“) v souladu s § 20 odst. 2 a § 23 odst. 2 ADBG.
- 9 Ustanovení § 5 odst. 5 ADBG stanoví:
- „Za účelem plnění úkolů nezávislého orgánu pro provádění dopingových kontrol existuje veřejně prospěšná společnost s ručením omezeným s názvem [NADA]. [...] [NADA] zpracovává osobní údaje jako správce ve smyslu čl. 4 odst. 7 GDPR.“

- 10 Ustanovení § 6 ADBG, nadepsané „Ustanovení o ochraně údajů“, v odstavci 1 stanoví:

„Nezávislý orgán pro provádění dopingových kontrol je jakožto správce v souladu s čl. 4 odst. 7 GDPR oprávněn zpracovávat osobní údaje v rozsahu nezbytném pro plnění jeho úkolů podle [ADBG] a pro účely prosazování [ADBG], zejména v rámci úkolů [ÖADR] a [USK]. [...]“

- 11 Ustanovení § 7 ADBG, nadepsaného „ÖADR“, v odstavci 1 mimo jiné stanoví, že ÖADR musí vést disciplinární řízení pro příslušný spolkový sportovní svaz v souladu s platnými antidopingovými pravidly příslušné mezinárodní sportovní federace (antidopingová řízení). Podle § 7 odst. 7 ADBG je ÖADR zřízena při nezávislém orgánu pro provádění dopingových kontrol. Ustanovení § 7 odst. 8 ADBG stanoví, že se jeho § 6 použije obdobně.

- 12 Ustanovení § 8 ADBG, nadepsaného „[USK]“, stanoví:

„1. [USK] je komise nezávislá na státních orgánech, soukromých osobách a nezávislém orgánu pro provádění dopingových kontrol. Členové USK se nesmí účastnit ani šetření vedenému proti sportovci/sportovkyni nebo jiné osobě, ani se podílet na rozhodnutí, zda je třeba proti sportovci/sportovkyni nebo jiné osobě podat návrh na provedení testu, ani na rozhodnutí samotné ÖADR, které je jim předloženo k přezkumu. Aniž jsou dotčena ustanovení § 23 odst. 10 bodů 1 a 2, USK se zřizuje při nezávislém orgánu pro provádění dopingových kontrol pro účely přezkumu rozhodnutí ÖADR v antidopingových řízeních.

2. USK se skládá, s výhradou, že alespoň 50 % jejích členů musí tvořit ženy, z předsedkyně/předsedy a sedmi členů s následujícími kvalifikacemi:

1. předsedkyně/předseda, příp. jejich zástupce musí prokázat složení justiční nebo advokátní zkoušky;
2. dva členové musí mít ukončené právnické vzdělání a zkušenosti s vedením formálních vyšetřovacích řízení;
3. dva členové musí být odborníky v oblasti analytické chemie nebo toxikologie;
4. dva členové musí být odborníky v oblasti sportovního lékařství.

Pro každé řízení musí předsedkyně/předseda či jejich zástupce pro účely vedení řízení jmenovat z členů USK alespoň jednoho člena s ukončeným právnickým vzděláním a zkušenostmi s vedením formálních vyšetřovacích řízení, alespoň jednoho odborníka v oboru analytické chemie nebo toxikologie a alespoň jednoho člena jakožto odborníka v oboru sportovního lékařství.

3. Předsedkyni/předsedu a členy uvedené v odstavci 2 bodech 1 až 4 jmenuje na dobu čtyř let [Bundesminister für Kunst, Kultur, öffentlichen Dienst und Sport (spolkový ministr umění, kultury, veřejné služby a sportu, Rakousko)]. Jeden z členů je jmenován jako zástupce předsedkyně/předsedy. Obnovování funkčních období, jakož i předčasné odvolání ze závažných důvodů jsou přípustná. Předsedkyně/předseda a členové mohou ze své funkce kdykoli odstoupit. Odstoupí-li předsedkyně/předseda nebo člen předčasně, je na zbývajících část příslušného funkčního období jmenována nová osoba. USK se usnází většinou hlasů a je usnášeníschopná, jsou-li přítomni předsedkyně/předseda a nejméně dva členové. V případě rovnosti hlasů má rozhodující hlas předsedkyně/předseda. USK může přijímat rozhodnutí rovněž písemným postupem, pokud z důvodu jasných okolností není nutné projednání na schůzi a pokud

předsedkyně/předseda ani člen nevyjádří námitky proti přijetí rozhodnutí tímto způsobem. Ustanovení § 5 odst. 3 se použije na USK.

[...]

6. Ustanovení § 6 [ADBG] se použije obdobně.“

- 13 Ustanovení § 20 ADBG, nadepsané „Řízení před [ÖADR]“, v podstatě stanoví, že ÖADR má pravomoc vést antidopingová řízení na základě návrhů na prošetření podaných nezávislým orgánem pro provádění dopingových kontrol a v případě porušení antidopingových pravidel příslušné mezinárodní sportovní federace přijímat rozhodnutí v prvním stupni.

- 14 Ustanovení § 21 ADBG v odstavci 3 stanoví:

„ÖADR musí nejpozději do 20 dnů poté, co rozhodnutí nabude právní moci, informovat [spolkovou sportovní organizaci], sportovní organizace, sportovkyně/sportovce, ostatní osoby a pořadatele soutěží, jakož i veřejnost o uložených zajišťovacích opatřeních (např. pozastaveních činnosti) a rozhodnutích vydaných v antidopingových řízeních, a to s uvedením jména dotčené osoby, doby trvání pozastavení činnosti a důvodů jeho uložení, aniž by však bylo možné vyvodit ze zveřejněných údajů závěry o zdraví této osoby. V případě chráněných osob, rekreačních sportovkyň a sportovců, jakož i osob, které významně přispěly k odhalení potenciálních porušení antidopingových pravidel tím, že poskytly informace nebo jiné indicie, lze od zveřejnění těchto informací upustit. V případě rekreačních sportovkyň a sportovců je zveřejnění nezbytné z důvodů veřejného zdraví, pokud bylo zjištěno porušení antidopingových pravidel podle § 1 odst. 2 bodů 3 a 9 až 11.“

- 15 Ustanovení § 23 ADBG, nadepsané „Řízení před [USK]“, v odstavci 1 stanoví:

„Účastníci řízení uvedení v odstavci 2 mohou požádat USK o přezkum rozhodnutí uvedených v § 20 ve lhůtě čtyř týdnů od doručení. Rozhodnutí musí být ze strany USK přezkoumáno z hlediska zákonnosti a může být bez náhrady zrušeno nebo jakýmkoli způsobem změněno z důvodu nezákonnosti. Žádost o přezkum nemá na rozhodnutí podle § 20 odkladný účinek, ledaže takový účinek stanoví USK.“

- 16 Ustanovení § 23 odst. 2 ADBG stanoví, že nezávislý orgán pro provádění dopingových kontrol je účastníkem řízení před USK.

- 17 Podle § 23 odst. 3 ADBG se na řízení před USK použijí *mutatis mutandis* § 580 odst. 1 a 2, § 588 odst. 2, § 592 odst. 1 a 2, § 594, § 595, § 597 až 602, § 604, § 606 odst. 1 až 5, § 608 odst. 1 a 2 a § 610 Zivilprozessordnung (občanský soudní řád, dále jen „ZPO“). USK musí řízení provést na základě platných antidopingových pravidel příslušné mezinárodní sportovní federace. Účastníci řízení mohou požadovat, aby toto řízení bylo veřejné.

- 18 Ustanovení § 23 odst. 4 ADBG stanoví:

„USK je povinna do šesti týdnů od obdržení návrhu na přezkum rozhodnout nebo nařídít ústní jednání. Po ústní části řízení musí být ve lhůtě čtyř týdnů vydáno konečné rozhodnutí, které bude písemné a odůvodněné. Řízení musí být ukončeno do šesti měsíců od obdržení návrhu na přezkum, přičemž do této lhůty se započítávají průtahy způsobené účastníkem řízení uvedeným v odst. 2 bodě 1. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedkyně/předsedy. Rozhodnutí musí být vydána písemně a musí být odůvodněna. Bez ohledu na rozhodčí nález mohou [Světová antidopingová agentura (WADA)], Mezinárodní olympijský výbor, Mezinárodní paralympijský výbor a příslušná mezinárodní odvětvová sportovní federace podat proti rozhodnutí USK odvolání k [Tribunal arbitral

du sport (Mezinárodní sportovní arbitráž) (TAS) se sídlem v Lausanne (Švýcarsko)]. V případech, které souvisejí s účastí v mezinárodní soutěži, nebo v případech mezinárodních sportovců mohou rozhodnutí u TAS přímo napadnout dotčené osoby. Po vyčerpání opravných prostředků v rámci antidopingového řízení se lze vyřešení občanskoprávních sporů i nadále domáhat soudní cestou v občanskoprávním řízení.“

19 Ustanovení § 23 ADBG v odstavci 14 stanoví:

„USK musí o svých rozhodnutích informovat [spolkovou sportovní organizaci], sportovní organizace, sportovkyně/sportovce, ostatní osoby a pořadatele soutěží, jakož i veřejnost, a to s uvedením jména dotčené osoby, doby trvání pozastavení činnosti a důvodů jeho uložení, avšak není možné vyvodit ze zveřejněných údajů závěry o zdraví této osoby. V případě chráněných osob, rekreačních sportovkyň a sportovců, jakož i osob, které významně přispěly k odhalení potenciálních porušení antidopingových pravidel tím, že poskytly informace nebo jiné indicie, lze od zveřejnění těchto informací upustit. V případě rekreačních sportovkyň a sportovců je zveřejnění nezbytné z důvodů veřejného zdraví, pokud bylo zjištěno porušení antidopingových pravidel podle § 1 odst. 2 bodů 3 a 9 až 11.“

Jednací řád nezávislé rozhodčí komise podle spolkového zákona o antidopingu z roku 2021

- 20 Verfahrensordnung der Unabhängigen Schiedskommission nach dem Anti-Doping-Bundesgesetz 2021 (jednací řád Nezávislé rozhodčí komise podle spolkového zákona o antidopingu z roku 2021) ze dne 1. ledna 2021 v čl. 1 odst. 3 stanoví, že členové USK jsou při výkonu svých funkcí nezávislí. Článek 5 tohoto jednacího řádu stanoví důvody, na jejichž základě je možné namítat podjatost jednoho nebo více těchto členů, jakož i důsledky, které je z toho třeba vyvodit.
- 21 Článek 9 odst. 1 uvedeného jednacího řádu stanoví, že účastníci řízení mohou využít všech důkazních prostředků stanovených ZPO.

ZPO

- 22 V rámci ustanovení ZPO ve znění ze dne 23. prosince 2020 (BGBl. I, 148/2020), upravujících rozhodčí řízení upravuje § 597 pravidla týkající se návrhu na zahájení rozhodčího řízení a žalobní odpovědi, kdežto § 598 stanoví možnost konat jednání a § 599 zejména pravidla pro provádění důkazů před rozhodčím soudem.
- 23 Ustanovení § 607 ZPO v podstatě stanoví, že nález rozhodčího soudu má mezi účastníky řízení účinky pravomocného soudního rozhodnutí.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 24 SO byla v letech 1998 až 2015 profesionální atletkou. Vykonávala rovněž funkce ve sdružení, které je členem vídeňského atletického svazu (Rakousko).
- 25 Na základě výsledků vyšetřování vedeného Spolkovým kriminálním úřadem (Bundeskriminalamt, Rakousko) podala NADA v roce 2021 u ÖADR návrh na prošetření případu SO, neboť měla za to, že SO porušila antidopingová pravidla.

- 26 Rozhodnutím ze dne 31. května 2021 konstatovala ÖADR, že se SO dopustila porušení pravidla 32.2 písm. b) a f) soutěžních pravidel IAAF pro roky 2014–2015, jakož i článků 2.2 a 2.6 antidopingových pravidel IAAF z roku 2017 (dále jen „sporné rozhodnutí“). ÖADR konkrétně uvedla, že SO měla mezi květnem 2015 a dubnem 2017 v držení látky, jejichž užívání profesionálními sportovci podléhajícími soutěžním pravidlům IAAF bylo v tomto období zakázáno ze strany WADA, a to erythropoetin (známý také jako EPO), genotropin (omnitropin), jakož i testosterol (ve formě androgelu), a že je přinejmenším po část roku 2015 užívala.
- 27 Na základě těchto konstatování prohlásila ÖADR ve sporném rozhodnutí všechny výsledky SO dosažené od 10. května 2015 do doby, kdy uvedené rozhodnutí nabylo právní moci, za neplatné a odňala jí veškeré startovné a peněžité ceny. Dále uložila SO s účinností od 31. května 2021 na dobu čtyř let zákaz účasti na sportovních soutěžích jakéhokoli druhu.
- 28 V průběhu řízení před ÖADR požádala SO, aby o sporném rozhodnutí nebyla informována veřejnost v souladu s § 21 odst. 3 ADBG, a zejména aby nebylo oznámeno a zveřejněno její jméno a další individuální vlastnosti. ÖADR tuto žádost ve sporném rozhodnutí zamítla.
- 29 SO podala k USK návrh na přezkum a žádala, aby sporné rozhodnutí bylo změněno v tom smyslu, že veřejnost nebude informována prostřednictvím zveřejnění jejího celého jména na volně přístupných internetových stránkách o porušeních antidopingových pravidel, jichž se dopustila, a o sankci, která jí byla uložena.
- 30 Rozhodnutím ze dne 21. prosince 2021 potvrdila USK zrušení všech dosažených soutěžních výsledků SO včetně odebrání všech titulů, medailí, cen, startovného a peněžitých cen získaných od 10. května 2015, jakož i její vyloučení ze všech soutěží (národních i mezinárodních) po dobu čtyř let od 31. května 2021.
- 31 USK však rozhodla, že o žádosti, aby nebyla zveřejněna porušení antidopingových pravidel, kterých se dopustila SO, jakož i sankce, které z toho vyplývají, vydá později samostatné rozhodnutí.
- 32 Za těchto podmínek se USK rozhodla přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Jedná se v případě informace, že se určitá osoba dopustila určitého porušení antidopingových pravidel a na základě tohoto porušení má zakázanu účast na (národních i mezinárodních) soutěžích, o ‚údaj o zdravotním stavu‘ ve smyslu článku 9 [GDPR]?
- 2) Brání [GDPR] – zejména s ohledem na jeho čl. 6 odst. 3 druhý pododstavec – takové vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že se zveřejní jméno osob dotčených rozhodnutím [USK], doba trvání zákazu činnosti a důvody jeho uložení, a to aniž bude možné si dovodit údaje o zdravotním stavu této osoby? Je v této souvislosti relevantní, že podle vnitrostátní právní úpravy lze od zveřejnění této informace upustit pouze tehdy, že se v případě dotčené osoby jedná o rekreačního sportovce, nezletilou osobu nebo osobu, která významně přispěla k odhalení potenciálních porušení antidopingových pravidel tím, že poskytla informace nebo jiné indicie?

- 3) Vyžaduje [GDPR] – zejména s ohledem na zásady uvedené v čl. 5 odst. 1 písm. a) a c) GDPR, aby bylo před zveřejněním v každém případě provedeno zvážení osobních zájmů dotčené osoby dotčených zveřejněním na jedné straně a zájmu veřejnosti na poskytnutí informace o porušení antidopingových pravidel, kterého se sportovec dopustil, na straně druhé?
- 4) Jedná se v případě informace, že se určitá osoba dopustila porušení antidopingových pravidel a na základě tohoto porušení má zakázanu účast na (národních i mezinárodních) soutěžích, o zpracování osobních údajů týkajících se odsouzení v trestních věcech a trestných činů ve smyslu článku 10 [GDPR]?
- 5) V případě kladné odpovědi na čtvrtou otázku: Jedná se v případě [USK], která byla zřízena na základě § 8 [ADBG], o orgán veřejné moci ve smyslu článku 10 [GDPR]?”

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 33 Postup zavedený článkem 267 SFEU je nástrojem spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy, díky němuž Soudní dvůr poskytuje vnitrostátním soudům výklad unijního práva, jenž je pro ně nezbytný k vyřešení sporů, které mají tyto soudy rozhodnout (rozsudek ze dne 9. března 2010, *ERG a další*, C-378/08, EU:C:2010:126, bod 72, a usnesení ze dne 9. ledna 2024, *Bravčev*, C-338/23, EU:C:2024:4, bod 18).
- 34 Z toho vyplývá, že k tomu, aby byl předkládající orgán oprávněn obrátit se na Soudní dvůr v rámci řízení o předběžné otázce, musí být možné kvalifikovat jej jako „soud“ ve smyslu článku 267 SFEU, což musí ověřit Soudní dvůr na základě žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce (usnesení ze dne 13. prosince 2018, *Holunga*, C-370/18, EU:C:2018:1011, bod 13, a ze dne 19. května 2022, *Frontera Capital*, C-722/21, EU:C:2022:412, bod 11).
- 35 Podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že při posuzování toho, zda je dotčený předkládající orgán svou povahou „soudem“ ve smyslu článku 267 SFEU, což je otázka, která je upravena výlučně unijním právem, přihlíží Soudní dvůr k souboru faktorů, jako je mimo jiné to, zda je daný orgán zřízen zákonem, zda se jedná o stálý orgán, zda má obligatorní jurisdikci, zda má řízení před ním kontradiktorní povahu, zda aplikuje právní předpisy a zda je nezávislý [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 30. června 1966, *Vaassen-Göbbels*, 61/65, EU:C:1966:39, s. 395; ze dne 3. května 2022, *CityRail*, C-453/20, EU:C:2022:341, bod 41, a ze dne 21. prosince 2023, *Krajowa Rada Sądownictwa* (Zachování funkce soudce), C-718/21, EU:C:2023:1015, bod 40].
- 36 Z ustálené judikatury rovněž vyplývá, že vnitrostátní soudy jsou oprávněny obrátit se na Soudní dvůr pouze tehdy, když před nimi probíhá spor a když rozhodují v rámci řízení, které má být ukončeno rozhodnutím soudní povahy. Oprávnění orgánu obrátit se na Soudní dvůr je tudíž třeba posuzovat na základě strukturálních a funkčních kritérií (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. května 2022, *CityRail*, C-453/20, EU:C:2022:341, body 42 a 43, jakož i citovaná judikatura).
- 37 Pokud jde o tato strukturální kritéria, z informací uvedených ve spise předloženém Soudnímu dvoru, a zejména z ustanovení ADBG vyplývá, že USK splňuje kritéria týkající se jejího zřízení zákonem, stálosti, obligatorní povahy její jurisdikce, jakož i kontradiktorní povahy řízení, které je před ní vedeno.
- 38 Naproti tomu vyvstává otázka, zda USK splňuje kritérium nezávislosti.

- 39 Stran tohoto kritéria je třeba zdůraznit, že nezávislost vnitrostátních soudů, která je nezbytná pro účinnou soudní ochranu, je inherentní posláním rozhodovat jako soud (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. února 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, body 41 a 42). Nezávislost vnitrostátních soudů je tedy klíčová pro řádné fungování systému soudní spolupráce, kterou ztělesňuje mechanismus řízení o předběžné otázce stanovený v článku 267 SFEU, v tom smyslu, že tento mechanismus může být v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora aktivován pouze orgánem, který splňuje toto kritérium nezávislosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 56 a citovaná judikatura).
- 40 Pojem „nezávislost“ má dva aspekty (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 19. září 2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, body 49 a 50, jakož i ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 57).
- 41 První, vnější aspekt vyžaduje, aby daný orgán vykonával své funkce zcela samostatně, nebyl hierarchicky na nikoho vázán ani nebyl nikomu podřízen a od nikoho nepřijímal příkazy či pokyny jakéhokoli původu, čímž je chráněn před vnějšími zásahy nebo tlaky, které by mohly narušit nezávislost rozhodování jeho členů a ovlivnit jejich rozhodnutí (rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 57 a citovaná judikatura).
- 42 V tomto ohledu je třeba připomenout, že neodvolatelnost členů dotčeného orgánu představuje záruku inherentní nezávislosti soudců, jelikož má chránit osoby, jejichž úkolem je rozhodovat (rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 58 a citovaná judikatura).
- 43 Zásada neodvolatelnosti, jejíž zásadní význam je třeba zdůraznit, zejména vyžaduje, aby soudci mohli zůstat ve funkci až do věku povinného odchodu do důchodu, nebo do skončení funkčního období, bylo-li stanoveno na dobu určitou. Ač tato zásada není absolutní, odchýlit se od ní lze pouze za podmínky, že to odůvodňují naléhavé legitimní důvody při dodržení zásady proporcionality. Je tedy obecně uznáváno, že soudci mohou být odvoláni, pokud nejsou schopni výkonu funkce z důvodu nezpůsobilosti nebo vážného provinění, v souladu s příslušnými postupy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 59 a citovaná judikatura).
- 44 Záruka neodvolatelnosti členů soudu tedy vyžaduje, aby případy odvolání členů dotyčného orgánu byly stanoveny zvláštní právní úpravou, prostřednictvím výslovných legislativních ustanovení, jež poskytují záruky, které jdou nad rámec záruk stanovených obecnými pravidly správního a pracovního práva použitelnými v případě neoprávněného odvolání (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 60, a ze dne 26. ledna 2023, Construct, C-403/21, EU:C:2023:47, bod 44).
- 45 Druhý, vnitřní aspekt pojmu „nezávislost“, souvisí s pojmem „nestrannost“ a týká se rovného odstupu ve vztahu ke stranám sporu a jejich příslušným zájmům s ohledem na předmět sporu. Tento aspekt vyžaduje objektivitu a absenci jakéhokoli zájmu na výsledku sporu nad rámec striktní aplikace právní normy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 61 a citovaná judikatura).

- 46 Podle ustálené judikatury Soudního dvora tedy pojem „nezávislost“ znamená především to, že dotýcný orgán má postavení třetí osoby ve vztahu k orgánu, který přijal rozhodnutí, proti němuž byl podán opravný prostředek (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 62 a citovaná judikatura).
- 47 Tyto záruky nezávislosti a nestrannosti vyžadují existenci pravidel, zejména pokud jde o složení orgánu, jmenování, funkční období, jakož i důvody pro zdržení se rozhodování, vyloučení pro podjatost a odvolání jeho členů, která umožní rozptýlit jakékoli legitimní pochybnosti jednotlivců o neovlivnitelnosti tohoto orgánu ve vztahu k vnějším skutečnostem a jeho neutralitě ve vztahu k zájmům střetávajícím se ve věci (rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 63 a citovaná judikatura).
- 48 Pokud jde v tomto ohledu o USK, je třeba konstatovat, že čl. 1 odst. 3 a článek 5 jejího jednacího řádu podle spolkového zákona o antidopingu z roku 2021 stanoví, že její členové jsou při výkonu svých funkcí nezávislí a podléhají zásadě nestrannosti.
- 49 Podle § 8 odst. 3 ADBG jsou však členové USK jmenováni spolkovým ministrem umění, kultury, veřejné služby a sportu na čtyřleté funkční období s možností prodloužení, které může být „ze závažných důvodů“ předčasně odvoláno, aniž je tento pojem definován ve vnitrostátních právních předpisech.
- 50 Konkrétně není žádným zvláštním pravidlem zaručena neodvolatelnost členů USK.
- 51 V tomto ohledu se situace členů USK liší například od situace předkládajícího orgánu ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 6. října 2015, Consorci Sanitari del Maresme (C-203/14, EU:C:2015:664), v tom smyslu – jak vyplývá z bodů 11 a 20 uvedeného rozsudku – že členům tohoto orgánu je po dobu jejich funkčního období zaručena neodvolatelnost, od níž se lze odchýlit pouze z důvodů výslovně uvedených právními předpisy upravujícími fungování uvedeného orgánu.
- 52 Kromě toho rozhodnutí o odvolání členů USK přísluší výhradně spolkovému ministru umění, kultury, veřejné služby a sportu, tj. členovi orgánu výkonné moci, aniž jsou předem stanovena přesná kritéria či záruky.
- 53 Z toho vyplývá, že použitelné vnitrostátní právní předpisy nezaručují, že členové USK nebudou vystaveni přímému nebo nepřímému vnějšímu tlaku, který by mohl vést k pochybnostem o jejich nezávislosti, takže tento orgán nesplňuje požadavek nezávislosti inherentní soudu, pokud jde o její vnější aspekt.
- 54 Ze všech výše uvedených skutečností vyplývá, že USK nelze považovat za „soud“ ve smyslu článku 267 SFEU.
- 55 Tato okolnost ji však nezavazuje povinnosti zajistit při přijímání svých rozhodnutí uplatňování unijního práva a v případě potřeby nepoužít vnitrostátní ustanovení, která by se jevila být v rozporu s ustanoveními unijního práva, která mají přímý účinek, jelikož takové povinnosti mají všechny příslušné vnitrostátní orgány, a nikoli pouze soudní orgány (rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 78 a citovaná judikatura).

- 56 Kromě toho je třeba poznamenat, že ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, a z informací poskytnutých NADA na jednání vyplývá, že SO podala k Österreichische Datenschutzbehörde (rakouský úřad pro ochranu údajů) stížnost pro porušení této ochrany podle čl. 77 odst. 1 GDPR. Tento orgán přijal zamítavé rozhodnutí, proti němuž byl podán opravný prostředek k Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud, Rakousko) podle čl. 78 odst. 1 GDPR [v tomto ohledu viz rozsudek ze dne 7. prosince 2023, SCHUFA Holding (Oddlužení), C-26/22 a C-64/22, EU:C:2023:958, body 52 a 70]. Řízení o tomto opravném prostředku bylo přerušeno do doby, než Soudní dvůr odpoví na otázky položené v projednávané věci.
- 57 Z výše uvedeného vyplývá, že projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je nepřijatelná.

K nákladům řízení

- 58 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím orgánem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený orgán. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná rozhodnutím Unabhängige Schiedskommission Wien (Nezávislá rozhodčí komise, Rakousko) ze dne 21. prosince 2021 je nepřijatelná.

Podpisy